

[Anker Lau.]

det var ganske interessant at slå efter i rigsdagstidenden for at se, hvad vi sagde ved behandlingen af det tilsvarende lovforslag i fjor. Jeg tror nok, det kan siges, at vi allesammen var klar over, at tiderne var usikre og risikable, og der var naturligvis ingen, som på det tidspunkt med sikkerhed kunne forudse, hvilke virkninger regeringens økonomiske politik ville få. Ganske særlig pessimistisk var naturligvis det ærede medlem hr. H. C. Hansen; jeg synes, man må have lov til at sige, at humøret ikke er blevet bedre siden. Det ærede medlem hr. H. C. Hansen regnede i sin tale i fjor med et udækket valutaunderskud for året 1951 på 500—700 mill. kr. Han spåede, at regeringens forslag ville have meget ringe virkning på valutastillingen, og han var yderst betænkelig ved den dengang nye deponeringsordning for metervarer. Den slags sortsyn må jo naturligvis en mand, der tror, at vanskelighederne kun kan løses ved restriktioner, ganske naturligt forfalde til, det er der ikke noget at sige til. Men hvad blev så resultatet? Det er jo det, man først og fremmest skal se på. I dag kender vi dette resultat. Året sluttede som bekendt med noget i retning af balance på valutaregnskabet. Det viste sig klart, at regeringens politik var rigtig og havde den virkning, man tilsigtede. Det viste sig altså, at liberale økonomiske virkemidler ikke har mistet deres kraft, tværtimod. Endelig viste det sig jo også, at metervareordningen har holdt og har skabt sunde og normale tilstande på dette område til ære for købmændene og til gavn for forbrugerne.

Jeg skal afstå fra ved denne lejlighed at nævne tal med hensyn til balanceskønnet og det opnåede resultat. Jeg skal her blot henvise til den højtærede handelsministers fremsættelsestale. De tal, ministeren her har nævnt, er ikke til at komme uden om; disse rent faktiske forhold er udtryk for, at dansk økonomi igen har fået fast grund under fødderne, at inflationen er bremset, at valutabalancen er, hvad vi vel kan kalde nogenlunde i orden. Det er da virkelig egnet til at vække den største glæde og tilfredshed i hele den danske befolkning, som også derigennem får et udtryk for, at den ikke forgæves har ydet de ofre, rigsdagen har pålagt den. Jeg synes, at sådanne kendsgerninger i virkeligheden må slå benene væk under den traditionelle socialdemokratiske kritik; der bliver så blot det tilbage at håbe, at vi kan enes om at fastholde vort lands økonomiske sundhed, at vi kan blive enige om stadigvæk at forbedre den og

tilbagevise ethvert forsøg på at sætte inflationen i gang igen.

Den højtærede handelsminister nævnte det truende dollarproblem. Herom vil jeg gerne sige, at Danmark har altid haft et dollarproblem. Før krigen ordnedes det ved konvertering fra sterling til dollars. Dette kan vel ikke gøres i dag, men jeg tror, man gør klogt i at opfatte dollarproblemet ikke som et rent isoleret dansk problem, det må ses i sammenhæng, som et europæisk problem, der vel i sin helhed kun kan løses i samarbejde med andre vesteuropæiske lande. Jeg tror forøvrigt, at en fortsat øget liberalisering indenfor OEEC-landene i forbindelse med mere normale kulindkøb, hvor mulighederne foreligger, vil kunne hjælpe noget på denne situation. Men så spørges der naturligvis, om nu også den opnåede balance og sundhed i økonomien er holdbar. En vis forsigtighed er naturligvis altid ønskelig. Pessimister tilføjer, at vi jo ingen valutareserver har, og at dollarstøtten vil blive mindre. Heroverfor synes jeg vi må have lov til at fremhæve, at bedringen i 1951 i alt fald ikke er sket derved, hvad nogle har frygtet, at man har tæret på lagrene. Den af den højtærede minister omtalte lageropgørelse synes jeg var en meget glædelig tilføjelse til de øvrige oplysninger, og da man altså heller ikke har tilvejebragt den større sundhed ved en strammere importpolitik i al almindelighed, må bedringen altså skyldes det, man har tilsigtet: en reel nedgang i forbruget i forbindelse med en gunstigere prisudvikling. Endelig er der gået to måneder af året 1952, og de oplysninger, som foreligger til dato, tyder på, at bedringen er holdbar. Jeg vil dermed ingenlunde hævde, at der ikke er usikkerhedsmomenter i billedet, selvfølgelig er der det, men bedømmelsen af usikkerheden og bedømmelsen af trygheden er altsammen til en vis grad et spørgsmål om ens temperament, men også om, hvilken politik man ønsker at fremme. Hvis man ønsker at fremme en planøkonomisk udvikling, er man altid tilbøjelig til at se sort på det, vi andre anser for de lyse sider, og det omvendte er måske også tilfældet.

Om selve balanceskønnet, som det forelå i 1951 — og det er vel udarbejdet ved juletid —, kan man i hvert fald nok sige, at det ikke kan få skyld for at være for optimistisk. Det er ikke tænkt som nogen bebrejdelse, jeg vil blot give udtryk for, at man må være klar over, at balanceplanen er et skøn og ikke kan være andet end et skøn over en udvikling, ingen kan vide noget sikkert om. Men selv med risiko for også at blive sam-